

Čís. 96.

Šlo-li o akty pouhé liberality, nemůže se otec, který stravoval ve svém domě snoubence dceřina jako hosta a převzal do uschování jeho svršky, domáhati za to úplaty.

Nezaměstnává-li se ten, kdo převzal do uschování cizí svršky, uschováváním po živnostensku, může mzdu za uschování požadovati jen tehdy, když si ji výslovně vymínil.

(Rozh. ze dne 26. března 1919, Rv I 154/19.)

Žalobce, který na podzim roku 1915 ubytoval ve svém domě a stravoval as po tři týdny žalovaného, propuštěného na revers jako rekonvalescenta z vojenské nemocnice, a který měl po tři leta ve svém domě v uschování některé jeho svršky, žaloval ho o náhradu útrat stravovacích a na zaplacení odměny za uschování svršků. Žalovaný proti tomu namítal, že mu obé bylo poskytnuto z ochoty a bezplatně, poněvač měl známost se žalobcovou dcerou. — P r v ý s o u d (okresní soud v Karlových Varech) žalobě vyhověl. Zjistil, že žalovaný dal sám podnět k tomu, by žalobce si propuštění žalovaného z nemocnice do své domácnosti vymohl, a že žalobce známost žalovaného se svou dcerou nijak nepodporoval; známost ta byla snad důvodem, že žalovaný se o přijetí do žalobcova domu ucházel, nelze však z ní usuzovati na úmysl tohoto, strážovati žalovaného a vzíti jeho svršky v uschování bezplatně. — O d v o l a c í s o u d (krajský soud v Chebu) zamítl žalobu. Na základě spisů o procesu, ve kterém se domáhala žalobcova dcera na žalovaném náhrady škody z důvodu, že týž s ní zrušil bez příčiny zasnoubení, zjistil, že žalovaný měl s touto dcerou nejen známost, nýbrž že byl s ní i zasnouben a že se ucházel o její ruku, aniž by se tomu žalobce byl vzpíral, a že žalovaný byl již dříve jednou po několik neděl hostem u žalobce; nepokládal proto za věrohodné, že by žalobce byl žalovaného stravoval na podzim roku 1915 v očekávání, že mu tento nahradí náklad s tím spojený, to tím méně, když mu nároku toho nijak neohlásil. Byl-li však žalovaný pouhým hostem žalobcovým, nemůže se tento na něm domáhati náhrady stravování, poněvač mu stravu vlastně daroval. Pokud jde o nárok na poplatek za uschování svršků, poukazuje soud odvolací předem k tomu, že žalobce vlastně ani netvrdí, že uzavřel se žalovaným schovací smlouvu s ujednáním, že žalovaný mu za to bude platiti jistý poplatek, a mimo to i k blízkému poměru, ve kterém se strany k sobě nalézaly a při němž bývají zvykem vzájemné služby a laskavosti z ochoty. Nehledíc však k tomu, odkazuje tu i k předpisu § 969 obč. zák., dle něhož nepřísluší žalobci za uschování těchto svršků proto žádná mzda, poněvač tato nebyla ani výslovně ani podle stavu schovatelova mlčky vymíněna; neboť žalobce není speditérem, nýbrž rolníkem a nezaměstnává se po živnostensku uschováváním svršků, nemá tudíž také v tomto případě nároku na poplatek za uschování.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobcovu.

Důvody:

Pokud se týče důvodu § 503 č. 4 c. ř. s., dovozuje jej dovolání v dvójím směru, popírajíc jednak správnost názoru soudu odvolacího, že právním

podkladem stravování a ubytování žalovaného žalobcem byl akt liberality, spadající ve své podstatě pod ustanovení 18. hlavy obč. zák., jednak dovozujíc, že uschování movitostí žalovaného dovolatelem bylo rovněž jednáním úplatným. V obojím směru jest pro posouzení právní stránky rozhodující srovnalá vůle stran, projevená způsobem, v druhé větě prvního odstavce § 863 obč. zák. naznačeným, a v té příčině nelze dovolacímu soudu odchýliti se od závěrů soudu druhé stolice, v rozsudku jeho blíže odůvodněných, jenž přihlížejí k tehdejší známosti dcery žalobcovy se žalovaným a k všeobecným zvyklostem s takovým poměrem spojeným dospěl k tomu výsledku, že úmyslem žalobcovým bylo, poskytnouti žalovanému pohostění bezplatné, a že s tím i vůle tohoto se shodovala. Ustanovení druhé věty § 1247 obč. zák. se žalobce vzhledem k tomu, co ustanoveno jest v § 952 obč. zák., s úspěchem dovolávati nemůže. Oprávněnost nároku žalobčova na odměnu za uschování movitostí žalovaného konečně vyloučena jest zřejmým ustanovením § 969 obč. zák., oproti němuž z § 970 obč. zák., k němuž v dovolání jest poukazováno, ve prospěch žalobcův ničeho nelze dovozovati.

Čís. 97.

Zákon o statkových úřednících. — Ustanovení § 11 zák. ze dne 13. ledna 1914 č. 9 ř. z. platí i pro případ povolání hospodářského úředníka k vykonávání služby vojenské v čas války. Platnost tu nevylučuje zejména druhý odstavec téhož §.

(Rozh. ze dne 26. března 1919, Rv I 155/19.)

A, jenž sloužil jako hospodářský příručí s nárokem na měsíční služné, volný byt a bezplatnou stravu u nájemce velkostatku B, zaměstnávajícího mimo něj jen ještě jednoho hospodářského úředníka, a jenž na základě povolávacího rozkazu nastoupil dne 1. prosince 1917 vojenskou službu válečnou, aniž by byl býval vypovězen z posavadního služebního poměru, žaloval svého zaměstnavatele na zaplacení, pokud se týče náhradu všech služebních požitků, které mu dle smlouvy příslušely, za dobu od 1. prosince 1917 do 31. května 1918. — **P r v ý s o u d** (krajský soud v Mostě) zjistil, že žalovaný přijal po odchodu žalobcovu náhradou za něho do svých služeb ihned jiného hospodářského adjunkta, kterému platil mimo jinak stejné naturální požitky, v době od 1. prosince 1917 do 15. ledna 1918 o 10 K měsíčně menší služné nežli žalobci, později však stejné, a přisoudil proto žalobci, zamítnuv jinak žalobu, dle 2. a 3. věty § 11 zák. o statk. úř. plné služební požitky jen za půl měsíce a mimo to 15 K jako diferenci mezi jeho a služným jeho zástupce za dobu od 1. prosince 1917 do 15. ledna 1918. Požadavek žalobcův, který, odkazuje k tomu, že byl povolán k službě vojenské v čas války a že tu tedy platí předpis druhého odstavce § 11 zák. o statk. úř., se domáhal na základě něho plných služebních požitků i za dobu od 15. prosince 1917 do 31. května 1918, prohlásil za bezdůvodný, poněvač tu předpis tento místa nemá, nýbrž ustanovení 2. a 3. věty § 11, která opravňují zaměstnavatele, nemajícího v provozovacím odvětví, kterému zaneprázdněný zaměstnanec náleží, kromě něho více než dva úředníky, k tomu, by mu zřídil zástupce, a která stanoví, že náklady